

PRIJAVA

za simpozijum

**KLINIČKI ASPEKTI I PERSPEKTIVE
NEUROPATSKOG BOLA**

Titula

Ime

Prezime

Broj licence

Naziv ustanove

Mesto i poštanski broj

Kontakt telefon

E-mail

Datum

Potpis

Molimo da sažetak rada dostavite najkasnije do 10. aprila 2015. na e-mail:

ckezns@uns.ac.rs

Prihvaćen sažetak sa najviše 250 reči napisan u fontu Times New Roman 12 (ciljevi, metode, rezultati i zaključak) biće predviđen za poster prezentaciju. Izrađen poster ne treba da prevazilazi 100 cm širine i 120 cm visine.

Neuropatski bol je posle muskuloskeletnog, drugi, najveći uzrok hroničnog bola, a procenjuje se da je zastupljen kod 7% svetske populacije. Prema revidiranoj definiciji, neuropatski bol nastaje kao rezultat primarne lezije ili bolesti somatosenzornih puteva u perifernom ili centralnom nervnom sistemu. Ova definicija neuropatskog bola, doprinela je razlikovanju neuropatskog i nociceptivnog bola. Novija klinička i bazična istraživanja identifikuju različite patofiziološke mehanizme sa mogućim novim kliničkim klasifikacionim kriterijumima bola (nociceptivni, neuropatski i bol zbog centralne senzitivizacije).

Tipični primeri neuropatskog bola, podrazumevaju bolnu polineuropatiju, postherpetičku neuralgiju, trigeminalnu neuralgiju, postinzultni bolni sindrom, hemioterapijom izazvanu perifernu neuropatiju. Upotreba termina „neuropatski bol“ ne podrazumeva se kod osoba sa difuznim ili raširenim bolom i senzitivizacijom nervnog sistema (tj. bolom zbog centralne senzitivizacije), jer nedostaju lezija ili bolest nervnog sistema i neuroanatomska distribucija bola. Novije kliničke studije potvrđuju postojanje komponente neuropatskog bola kod osteoartritisa, iako patogeneza nije sasvim jasna (periferni ili centralni mehanizmi). Bolje razumevanje patofizioloških mehanizama neuropatskog bola, doprinosi preciznoj identifikaciji senzornih simptoma i znakova („senzorni fenotip“) i efikasnijem, personalizovanom tretmanu i prevođenju koncepta tretmana zasnovanog na mehanizmima, u kliničku praksu. Mnogi kliničari, koji u praksi susreću pacijente sa različitim senzornim percepcijama (spontani bol, ataci bola, alodinija) i kvalitetima bola (pečenje, stezanje, bodenje), veruju da je dijagnoza i procena neuropatskog bola vrlo teška i da su pacijenti sa neuropatskim bolom najčešće refraktorni na tretman. Iz tih razloga, NeuPSIG (Neuropathic Pain Special Interest Group of the International Association for the Study of Pain (IASP) i EFNS (European Federation of Neurological Societies) kreirali su evidence-based preporuke za dijagnozu, procenu i tretman neuropatskog bola. Tretman neuropatskog bola zahteva interdisciplinarni pristup fokusiran na individualno skrojenom farmakološkom pristupu, koji obuhvata pet glavnih klasa oralnih (antidepresanti, natrijum-bloker antikonvulzanti, kalcijum-modulator antikonvulzanti, tramadol, opiodi) i dve kategorije topičkih medikamenata (lokalni anestetik i kapsaicin). Zbog prisustva više mehanizama, kod većine pacijenata, monoterapija je retko adekvatna, te kombinacija dva ili više antineuropatskih lekova različitih klasa, doprinosi optimizaciji tretmana. Precizna fenotipska karakterizacija može opravdati izbor kanabinoida u terapiji.

Simpozijum će kroz plenarna up-to-date predavanja rasvetliti patofiziološke, dijagnostičke aspekte i tretmane i razmotriti kliničke perspektive neuropatskog bola. Prikazi kliničkih slučajeva i interakcije sa predavačima doprineće razrešavanju svakodnevnih dilema i kontroverzi lekara u praksi.

Zahvaljujemo kompanijama na pomoći u realizaciji simpozijuma:

Actavis d.o.o.
Pfizer H.C.P. Corporation
WORWAG Pharma GmbH&Co.KG
Eupharm d.o.o.
MAR MEDICA d.o.o.
Bayer HealthCare
Takeda Pharmaceutical Company
Goodwill Pharma

UNIVERZITET U NOVOM SADU
MEDICINSKI FAKULTET

CENTAR ZA KONTINUIRANU MEDICINSKU EDUKACIJU

UDRUŽENJE ZA ISTRAŽIVANJE I
TRETMAN BOLA SRBIJE

DEUTSCHE SCHMERZ
GESELLSCHAFT E.V.

SIMPOZIJUM 2015.

**KLINIČKI ASPEKTI I PERSPEKTIVE
NEUROPATSKOG BOLA
CLINICAL ASPECTS AND PERSPECTIVES
OF NEUROPATHIC PAIN**

**Simpozijum je u postupku akreditacije kod
Zdravstvenog saveta Srbije**

Novi Sad, 18. april 2015.
Amfiteatar Zavoda za farmaciju
Medicinski fakultet Novi Sad
Ul. Hajduk Veljkova br. 3

Klinički aspekti i perspektive neuropatskog bola

Clinical Aspects and Perspectives of Neuropathic Pain

Novi Sad, 18. april 2015.

ORGANIZACIONI I NAUČNI ODBOR

Prof. dr Miroslava Pjević
Dr Andreas Kopf, MD, PhD
Doc. dr Snežana Tomašević Todorović
Dr sci. med. Mirka Lukić Šarkanović

Predavači

Prof. dr Miroslava Pjević

redovni profesor u penziji, Medicinski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Kabinet za terapiju hroničnog bola KC Vojvodine, UITBS Predsednica, EFIC Councillor

Prof. dr Ljubica Konstantinović

Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Klinika za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“, Beograd

Prof. Dr. Michael Schaefer

Klinik für Anaesthesiologie mit Schwerpunkt op. Intensivmedizin, Charité - Universitätsmedizin Berlin, Germany

Prof. dr Slobodan Apostolski

Specijalistička ordinacija za neurologiju “Apostolski” Beograd

Dr Andreas Kopf, MD, PhD

Director of Pain Management, Charite - Medical University Berlin, Germany

Doc. dr Snežana Tomašević Todorović

Medicinski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Klinika za medicinsku rehabilitaciju KC Vojvodine, Novi Sad

Dr sci. med. Mirka Lukić Šarkanović

Klinika za anesteziju i intenzivnu terapiju, Kabinet za terapiju hroničnog bola, KC Vojvodine, Novi Sad

Mr sci. med. Eržebet Patarica Huber

Ambulanta za terapiju bola, Institut za onkologiju Vojvodine, Sremska Kamenica

PROGRAM

SUBOTA/SATURDAY, 18. april / April 18, 2015.

9.00-9.30 Registracija učesnika/*Registration of participants*

9.30-9.45 Pozdravna reč/*Welcome address*
M.Pjević

SESIJA 1 /SESSION 1

Moderator/Moderator: Lj. Konstantinović

9.45-10.30 Definicija, epidemiologija i dijagnoza/*Definition, epidemiology and diagnosis*
Lj. Konstantinović

10.30-11.15 Patofiziologija/*Pathophysiology*
M. Schaefer

11.15-11.30 Pitanja i odgovori/*Q&A*

11.30-11.45 Pauza/*Break*

SESIJA 2 /SESSION 2

Moderator/Moderator: S. Apostolski

11.45-12.15 Farmakoterapija zasnovana na mehanizmima/*Mechanism based pharmacotherapy approach*
S. Apostolski

12.15-12.45 Klinička farmakologija antidepresanata i antikonvulzanata/*Clinical pharmacology of antidepressants and anticonvulsants*
M. Pjević

12.45-13.00 Pitanja i odgovori/*Q&A*

13.00-14.00 Pauza za ručak/*Lunch break*

SESIJA 3 /SESSION 3

Moderator/Moderator: A. Kopf

14.00-14.45 NeuPSIG i EFNS vodiči za antineuropatske lekove (sistemski i lokalni)/*NeuPSIG and EFNS guidelines for antineuropathic drugs (systemic and topical)*
A. Kopf

14.45-15.10 Neuropatski bol kod hroničnog osteoartritis: dijagnostički i terapijski izazov/*Neuropathic Pain in chronic Osteoarthritis: a diagnostic and therapeutic challenge*
S. Tomašević Todorović

15.10-15.30 Medicinski kanabis i neuropatski bol/*Medical Cannabis and Neuropathic Pain*
M. Lukić Šarkanović

15.30-15.45 Pitanja i odgovori/*Q&A*

15.45-16.00 Pauza/*Break*

SESIJA 4 /SESSION 4

Moderator/Moderator: E. Patarica Huber

16.00-16.30 Kompleksni regionalni bolni sindrom: prikaz slučaja i diskusija/*Complex Regional Pain Syndrome: Case report and discussion*
A. Kopf

16.30-17.15 Neuropatski bol kod maligniteta: prikaz slučaja i diskusija/*Neuropathic pain in cancer: Case report and discussion*
E. Patarica Huber

17.15-18.00 Postherpetička neuralgija: prikaz slučaja i diskusija/*Postherpetic neuralgia: Case report and discussion*
S. Apostolski

18.00-18.30 Završni test i Evaluacija simpozijuma/*Final test and Symposium evaluation*

Simpozijum je namenjen anesteziolozima, neurolozima, fizijatrima, onkolozima, specijalistima urgentne medicine, lekarima opšte medicine i stomatolozima.

Prijave i uplate se primaju najkasnije do

10. 04. 2015.

Adresa: Medicinski fakultet Novi Sad, Hajduk Veljkova, 3

Telefon: 021/425-509

E-mail: ckeZns@uns.ac.rs

Učesnici simpozijuma plaćaju kotizaciju od 3.600,00 dinara (u kotizaciju je uračunat PDV) na račun Medicinskog fakulteta Novi Sad, broj 840-1633666-55 (poziv na broj 291-500/10).